

Paleontoloji

Kuzey Sibirya'daki Popigai krateri ve üst kısımdaki erimiş kayalar.

Davetsiz Misafir Asteroidmiş

Dünyamızı bundan 35 milyon yıl önce bombardıman eden gökcisimlerinin uzun süredir sanıldığı gibi kuyruklu yıldızlar değil, asteroid parçaları olduğu ortaya çıktı. 1990'larda yapılan araştırmaları yürüten biliminsanlarına göre "kuyruklu yıldız yağmuru" geride iki büyük kanıt bırakmıştı. Bunlardan biri, Kuzey Sibirya'daki Popigai

krateri, ötekiyse ABD'nin Maryland Eyaleti açıklarında Chesapeake Körfezi suları altında bulunan bir krater kalıntısıydı. Şimdiyse, Roald Tagle başkanlığında yeni bir grup araştırmacı Popigai kraterinde bulunan elementler üzerinde yaptıkları araştırmaların, gökcisminin kondrit denen ve tipik bir kuyruklu yıldız çekirdeğinin bileşiminden çok farklı olan bir kayadan oluştuğunu gösterdiler. Araştırmacılara göre bulgular, bu dönemde yer kabuğunda açılan yaraların sorumlusunun bir "asteroid

yağmuru" olduğunu gösteriyor. Bulgularını Science dergisinde yayımlayan araştırmacılar, temel kanıt olarak Popigai kraterinin duvarlarının üst kısmında bulunan ve çarpma sonucu erimiş kayalarda bulunan platin grubu elementlerin bolluğuna işaret ediyorlar. Ekibe göre Dünya 35 milyon yıl önce uzayda parçalanan bir asteroidin parçalarının bombardımanına uğradı.

Science, 23 Temmuz 2004

Dinozor Borsasında Kriz

Bir zamanlar müzeler, üniversiteler bırakın tüm iskeletlerini, orası burası eksik kafataslarına servetler ödemek için açık artırmalarda birbirleriyle kapışıyorlardı. Ama şimdi öyle anlaşıyor ki, dinozor araştırmalarının altın çağı hayli gerilerde kalmış. Dinozor borsasının hızlı bir iniş içinde bulunduğunun göstergesi, eskiden milyonlarca dolara satılan iskeletlerin artık müzayedelerde açıkta kalması. Örneğin, geçtiğimiz Haziran ayında New York'ta yapılan bir müzayedede dev bir ördek gagalı dinozor iskeleti, 300.000 dolarlık açılış fiyatına alıcı bulamadı. Ünlü Guernsey müzayedede evi yetkililerini düşkırklığına uğratan yalnızca bu değil. Günümüz köpekbalıklarının dev atası sayılan bir megalodon çenesi de 400.000 dolarlık açılış fiyatıyla müze temsilcilerini ve koleksiyoncuları kaçırttı. Hatta Çin'de bulunan bir *Conchoraptor* fosili, 25.000 dolarlık fiyatıyla bile müşteri çekemedi. Durum, yedi yıl öncekinden çok farklı. 1997 yılında yapılan bir açık artırmada

"Sue" adı verilen bir *Tyrannosaurus rex* iskeleti, 7,6 milyon dolara satılmıştı. Maryland'deki Calvert Deniz Müzesi'nin paleontoloji bölümü sorumlusu Stephen Godfrey, "Artık dinozor çılgınlığı gerilerde kaldı" diyor. Guernsey'deki müzayedeye katılan yetkili, yine de bazı açılış fiyatlarını "astronomik" olarak değerlendiriyor ve ne müzelerin, ne de üniversitelerin bu fiyatların

yanına yaklaşabileceklerini söylüyor. Büyük karlar umuduyla özel kazıları finanse etmiş olan sermayedarlar yas tutuyor olabilirler. Paleontologlarsa durumdan memnun. Satılamayan dinozor iskeletlerinin eninde sonunda üniversitelerin sergi salonlarına düşeceklerinden umutlu görünüyorlar.

Science, 9 Temmuz 2004

Bir ördek gagalı dinozor fosili

